

زمین از دریچه‌ی آسمان

مصطفی ملکیان

انتشارات سروش مولانا

با همکاری

انتشارات دوستان

سرشناسه	ملکیان، مصطفی، ۱۳۳۵ -
عنوان و نام پدیدآور	زمین از دریچه‌ی آسمان / مصطفی ملکیان.
مشخصات نشر	تهران، مؤسسه فرهنگی سروش مولانا - دوستان، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۱۸۸ ص. ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
شابک	978-600-957-66-4-7
وضعیت فهرست‌نویسی	فیبا
موضوع	مسائل اجتماعی - ایران
موضوع	Social problems - Iran
موضوع	فرهنگ - جنبه‌های اجتماعی
موضوع	Culture - Social aspects
رده‌بندی کنگره	۱۳۹۷ م ۷ / ۲ / ۸ HN۱۷۰
رده‌بندی دیویی	۳۶۱/۱۰۹۵۵
شماره ثبت‌شناسی ملی	۵۳۱۴۳۹۵

سروش مولانا
Soroudi-e Mowlana

تهران، شهرآرا، بلوار غربی، مجتمع کوشک، واحد ۵۰۱ تلفن ۶۶۴۱۷۹۶۶، با همکاری انتشارات دهستان

مصطفی ملکیان

زمین از دریچه‌ی آسمان

حروفچینی: شبستری

چاپ دیا

چاپ اول: ۱۳۹۷

شمارگان: ۱۶۵۰ نسخه

حق چاپ محفوظ است.

فهرست

۹	پیش‌گفتار
۱۱	جله‌ی ازل
۱۵	مفهوم فرهنگ
۱۷	بهبود بدبود فرهنگ فردی
۱۹	اصالتِ فرهنگ
۲۱	جلسه‌ی دوم
۲۱	مقدمه
۲۱	نظریه‌ی انگیزش
۲۶	رضایت و نارضایتی، و تغییر جهان
۲۹	ساحت‌های پنج‌گانه‌ی شخصیت انسان
۳۱	رابطه‌ی ذهن و رفتار
۳۶	ناخشنودیه‌ها
۴۰	پرسش و پاسخ
۴۹	جلسه‌ی سوم
۴۹	مقدمه
۵۰	اصالتِ فرهنگ و دگرگونی معنوی
۵۱	نیازها و خواسته‌ها
۵۷	تعارض نیازها و خواسته‌ها
۷۷	زندگی خوش و زندگی بهروزانه

۷۹	جلسه‌ی چهارم
۷۹	مقدمه
۸۰	کار ویژه
۸۶	کار ویژه‌ی انسان
۹۰	خشنودی
۹۵	نشانه‌های ناخشنودی
۹۸	پرسش و پاسخ
۱۰۳	جلسه‌ی پنجم
۱۰۳	مقدمه
۱۰۴	نشانه‌های ناخشنودی [ادامه‌ی بحث]
۱۰۹	ناخشنودی و ردی و جامعه‌ی ناسالم
۱۱۰	ویژگیهای جاه‌طلبی و الم
۱۱۵	پرسش و پاسخ
۱۱۹	جلسه‌ی ششم
۱۱۹	مقدمه
۱۱۹	تحولات درونی لازم برای دستیابی به جامعه‌ی سالم
۱۲۰	تحولات عقیدتی
۱۲۳	خطای اول: یکی گرفتن خود با بدن خود
۱۳۳	خطای دوم: باور به ثبات جهان
۱۳۹	پرسش و پاسخ
۱۴۱	جلسه‌ی هفتم
۱۴۱	مقدمه
۱۴۱	تحولات درونی لازم برای دستیابی به جامعه‌ی سالم [ادامه‌ی بحث]
۱۴۲	خطای سوم: جهان علت لذت یا درد و رنج است
۱۵۳	خطای چهارم: تفکیک نکردن سود کوتاه‌مدت و سود درازمدت
۱۵۶	پرسش و پاسخ

۱۶۳	جلسه‌ی هشتم
۱۶۳	مقدمه
۱۶۳	تحولات درونی لازم برای دستیابی به جامعه‌ی سالم [ادامه‌ی بحث]
۱۶۳	خطای پنجم: در امور مادی، هرچه بیشتر، بهتر!
۱۶۸	۶. عمل شرط کافی موفقیت است
۱۷۲	خطای هفتم: میتوان رضایت همگان را به دست آورد
۱۷۳	خطای هشتم: میتوان از ارزش‌داوری منفی دیگران جلوگیری کرد
۱۷۴	تحولات درونی لازم برای دستیابی به جامعه‌ی سالم [ادامه‌ی بحث]
۱۷۴	خطای نهم: تفکیک نکردن مطلوبهای ذاتی و مطلوبهای غیری
۱۸۱	سخن به یک اشکال
۱۸۴	پرسش پاسخ

پیش‌گفتار

آنچه در پی می‌آید صورتِ مکتوبِ هشت جلسه‌ی درسی است که، در - معنی محدود از دوستان، در مؤسسه‌ی فرهنگی-هنری «سروش مولانا»، در سال ۱۳۹۶، القاء کرده بودم. مدّعی اصلی این سلسله دروس این بود که حتّاً، برای رفع مشکلاتِ مادی، معیشتی، و اقتصادی یک جامعه، نیز، افزون بر منابعِ طبیعی، برنامه‌ریزی‌های اجتماعی و اقتصادی، و قدرتِ سیاسی، تغییر فرهنگی شهروندان آن جامعه، یعنی تغییرِ برخی از باورها، احساسات و عواطف، و خواسته‌ها و ارزش‌ها و آرمان‌های مردمِ آنان، ضرورت دارد، بدین معنا که جامعه اگر از آن سه عاملِ اول به‌دینجه برخورددار باشد اما شهروندانش از فرهنگی خاصّ بهره‌مند نمانند، نتواند پیش‌رفت/ رشد/ توسعه‌ی اقتصادی بیابد. تأکید بر این نکته را کسانی که، در مقامِ چاره‌جویی برای مشکل‌گشایی از وضعِ مادی-معیشتی، و اقتصادی جامعه‌ی ما، از عاملِ انسانی، یعنی همین تأثیر فرهنگی، غفلت می‌ورزند لازم است.

در مقامِ ایضاح این مدّعا، و مخصوصاً در مقامِ اثباتِ آن، به ذکرِ نکاتی کلی و اجمالی اکتفاء کرده‌ام؛ و این اکتفاء بیشتر به سببِ این بود که، بنا به جهاتی، میبایست آن جلساتِ درسی طولانی‌نمیشدند. بگذریم از این که پرداختن به جزئیات و تفصیلِ آن نکاتِ کلی،

گاه، مرا به ورود در عرصه‌هایی میکشاند که صلاحیت ورود در آنها را نداشتم. اگر توانسته باشم که، بدون ورود در ظرائف و لطائف و چم و خم‌های بحث، اصل مدعا را تفهیم کنم کار خود را بیهوده تلقی نمیکنم، چه رسد به این که از قبول، اقبال، و استقبال بعضی از خوانندگان عزیز، نیز، نصیبی بیابم.

از مریم موسوی، رئیس مؤسسه‌ی فرهنگی-هنری سروش مولانا، که مرا به القاء این درسها برانگیخت، از دکتر امیرحسین خداپرست، که صورت مکتوب درسها حاصل کوششهای او است، و از ابراهیم کریمی، مدیر انتشارات دوستان، که در نشر این مجموعه اهدای فراوان داشت، سپاسمند و سپاس‌گزارم. حیف و صد حیف که اثر نقصان علم، فهم، تفکر، و تجربه‌ی خود من، نتیجه‌ی نیکانداشی و سخت‌کوشی‌های این سه دوست عزیزام چیزی چنین سررماز و دین‌پایه از کار درآمده است. البته، مسؤولیت هر نادرستی و کمرام در این کتاب، فقط بر عهده‌ی من است.

امید می‌رم که سخن‌ها روشن‌فکران، و اصلاح‌گران این مرز و بوم بر اهمیت عظیم فرهنگ، در کنار اقتصاد و سیاست، و قوف بیشتر یابند و بیش از این، به تغییر و اصلاح فرهنگی یکایک اعضاء جامعه بیندیشند؛ و آرزومندم که شعله‌ی سق و سقوت، به انسانها در دل‌های همه‌ی ما، دم‌به‌دم، فروزانتر شود. چنین بادا!